

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Prisacari Lilia și de către avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

*Chetraru Ruslan XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

1. instanța de fond: 13.05.2020-21.08.2020;

2. instanța de apel: 22.09.2020-09.12.2020;

3. instanța de recurs: 29.01.2021-19.05.2021.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 21 august 2020, Chetraru Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 172 alin. (1) și art. 179 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă după cum urmează:

- în baza art. 172 alin. (1) Cod penal – 4 ani închisoare;

- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal – 1 an închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Chetraru Ruslan i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 3 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de către XXXXX a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Chetraru Ruslan în beneficiul lui XXXXX prejudiciul moral în mărime de 30000,00 lei.

S-a încasat de la Chetraru Ruslan în beneficiul statului suma de 27323,44 lei în calitate de cheltuieli judiciare pentru efectuarea testării alcoolscopice și efectuarea expertizelor judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Chetraru Ruslan la 25.02.2020, aproximativ la ora 20:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, cu scopul violării ilegale a domiciliului, fără acordul și împotriva voinței proprietarului, prin forțarea ușii de la intrare, a pătruns în apartamentul situat pe adresa XXXXX, care aparține lui XXXXX, născută la XXXXX.

Aflându-se ilegal în gospodăria ultimei până la 25.02.2020 orele 21:30, a numit-o cu cuvinte necenzurate și la cerința stăpânei de a părăsi locuința nu a reacționat, după care s-a apropiat de XXXXX și a aplicat față de ultima forța fizică, cauzându-i părții vătămate, XXXXX dureri fizice.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale, la 25.02.2020, aproximativ la orele 20:10, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în apartamentul situat pe adresa orașului XXXXX, care aparține lui XXXXX, născută la XXXXX, cu scopul satisfacerii poftelor sexuale în forme perverse, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, forțat, cu aplicarea constrângerii fizice (manifestate prin introducerea forțată în cavitatea bucală a unei căciuli și apăsarea cu cotul asupra gâtului în scopul blocării respirației) și psihice (manifestate prin amenințarea cu aplicarea în continuare a violenței fizice, precum și amenințarea cu omor cu ajutorul unui cuțit și a unei furculițe) a XXXXX, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă timp de aproximativ 1 oră și jumătate, săvârșind față de XXXXX mai multe acte sexuale nefirești sub aspect fiziologic după cum urmează: i-a introdus în repetate rânduri membrul său viril în cavitatea bucală, i-a excitat lui XXXXX cu limba și buzele organele genitale, i-a introdus degetele mâinii în vagin, a obligat-o să-i sărute membrele inferioare începând de la degetele și laba piciorului până la coapse, iar după ce a atins orgasmul și a ejaculat, a obligat-o pe XXXXX prin constrângere psihică să-i înghită sperma.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea referitoare la pedeapsa stabilită, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă în baza art. 172 alin. (1) Cod penal de 5 ani închisoare, iar în baza art. 179 alin. (2) Cod penal de 3 ani închisoare. Totodată, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în rest, sentința din 21 august 2020 de o lăsat fără modificări.

În motivarea apelului a invocat că, pedeapsa sub formă de 4 ani și 3 luni închisoare stabilită de instanța de judecată, este prea blândă pentru săvârșirea faptelor incriminate inculpatului și nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei stabilite de art. 75 Cod penal.

La fel, a indicat că, în cadrul urmăririi penale inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate, anterior în privința inculpatului, care a fost învinuit pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 171 alin. (1) Cod penal, la data de 11.06.2019, de către procurorul în Procuratura raionului Rîșcani, Alexandru Paladi, a fost emisă ordonanță de încetare a urmăririi penale în baza art. 109 alin. (1) Cod penal, circumstanțe care îl caracterizează pe ultim ca fiind o persoană care face abuz de alcool și, devenind agresiv, încalcă ordinea publică, dreptul persoanelor la inviolabilitatea personală și patrimonială.

3.1. Sentința a fost contestată cu apel și de către inculpatul Chetraru Ruslan, care a indicat că nu este de acord cu termenul pedepsei stabilite, deoarece nu este vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate, or la cauza penală nu sunt careva dovezi în confirmarea acțiunilor lui infracționale.

3.2. La fel, legalitatea sentinței a fost contestată și de către avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Chetraru Ruslan să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat netemeinicia sentinței pronunțate, menționând că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, or, acuzatorul de stat atât în rechizitoriu cât și în instanța de judecată nu a combătut prin nici o probă circumstanțele invocate de inculpat încă în faza urmăririi penale, anume că el nu a săvârșit infracțiunea incriminată.

La fel, a menționat că, declarațiile părții vătămate urmează de apreciate critic, deoarece nu sunt în concordanță cu alte probe cercetate în cadrul examinării cauzei penale, și anume cu rapoartele de expertiză judiciară precum și cu declarațiile inculpatului. Mai mult decât atât, martorii audiați în cadrul examinării cauzei nu sunt martori direcți, or Gherman Tatiana, care nemijlocit l-a invitat pe inculpat în ospeție la XXXXX, anume ea i-a dat de înțeles inculpatului că între ei pot să aibă loc careva relații, fapt confirmat și de partea vătămată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2020, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a indicat că, la examinarea cauzei, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui Chetraru Ruslan în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 172

alin.(1) Cod penal: *satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică și psihică a persoanei*, și de art. 179 alin.(2) Cod penal, *pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a le părăsi la cererea ei, acțiuni săvârșite cu aplicarea violenței*.

Instanța de apel a indicat că probele administrate la dosar coroborează între ele, pe deplin confirmând vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, nefiind temeuri de a nu oferi credibilitate declarațiilor, or, acestea au fost date sub jurământ, partea vătămată și martorul fiind preîntâmpinate de răspundere pentru darea de declarații false.

Ce ține de capătul de învinuire în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a menționat că, în acțiunile inculpatului Chetraru Ruslan persistă elementele infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (1) Cod penal care se dovedește prin declarațiile părții vătămate XXXXX, ultima cu lux de amănunte a descris circumstanțele comiterii în privința ei a infracțiunii.

La fel, a stabilit că, declarațiile părții vătămate care a indicat că „*inculpatul a scos din geantă un cuțit pe care l-a pus pe masă la bucătărie, spunându-i să facă tot ce-i spune el*” sunt în coroborare cu declarațiile martorului Rudei Vladimir, care a declarat, că „*la data de 25 februarie 2020, el se afla la serviciu în magazinul „Slava” din orașul Rîșcani în calitate de paznic. Seara, în magazin a intrat Chetraru Ruslan, care a procurat un cuțit de bucătărie și o sticlă cu bere. În timpul când Chetraru Ruslan, era lângă rafturile cu veselă, el s-a apropiat și a văzut cum ultimul a luat un cuțit de bucătărie și l-a ascuns sub palton. Întrebându-l ce face, Chetraru Ruslan a răspuns că el nu are de gând să fure cuțitul și că este în stare să-l achite, astfel, procurându-l fapt confirmat prin declarațiile inculpatului precum și bonul fiscal (f.d.112 vol.I)*”, ulterior acest cuțit fiind ridicat din apartamentul părții vătămate.

În confirmarea vinovăției inculpatului vin și declarațiile martorilor Bordian Ivan și Scorpan Igor, care au declarat că în timp ce l-au escortat pe Chetraru Ruslan la medicul legist Sergiu Railean, așteptau în hol, deoarece asistentul medicului le-a comunicat că este ocupat, ulterior din biroul medicului a ieșit XXXXX, iar Chetraru Ruslan văzând-o, i-a spus să-l scuze, la ce doamna nu a reacționat și a plecat.

Instanța de apel a respins argumentele apărării susținute de inculpatul Chetraru Ruslan potrivit căror prin expertizele judiciare efectuate în cadrul urmăririi penale la partea vătămată XXXXX, vătămări corporale caracteristice unui raport sexual forțat nu s-au determinat, la fel și careva urme de spermatozoizi și salivă de la inculpatul Chetraru Ruslan nu s-a depistat, precum și motivul că conform raportului de expertiză judiciară nr. 202027/P0064 din 10.03.2020, la "cet. Chetraru Ruslan careva date obiective despre prezența unor vătămări corporale pe corp lipsesc", deci să fi satisfăcut pofta sexuală în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică sau

psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, urma să fi rămas careva leziuni corporale.

În acest sens, instanța de apel a conchis că, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202027P0063 din 27.02.2020, urmează că la XXXXX, s-a determinat o echimoză slab evidențiată pe partea laterală a gâtului pe dreapta 1/3 medie, care a apărut în urma acțiunii traumatice a unui corp dur-contodent cu suprafață limitată, în timpul și circumstanțele indicate și se atârnă categoriei vătămări corporale neînsemnate.

Cu referire la apelul acuzatorului de stat care a contestat sentința instanței de fond în latura blândeții pedepsei, instanța de apel a menționat că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal. Astfel, instanța a ținut cont de gravitatea și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

De asemenea, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de fond, just s-a referit la personalitatea inculpatului Chetraru Ruslan reținând că, acesta nu a recunoscut vina, s-a aflat în conflict cu legea penală (*f.d.141, vol.I*), la domiciliu se caracterizează ca fiind o persoană care face abuz de băuturi spirtoase, în privința lui au fost plângeri din partea locuitorilor (*f.d.134, vol. I*), la evidenta medicului psihiatru și narcolog nu se află (*f.d.127-128, vol. I*).

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În susținerea cerințelor sale, procurorul susține că, la individualizarea pedepsei penale instanțele de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ignorând faptul că inculpatul nu a recunoscut vina, anterior a fost în conflict cu legea, fiind pornită urmărirea penală în baza art. 27, 171 alin. (1) Cod penal, cauză care a fost încetată de către procuror în baza art. 109 alin. (1) Cod penal, circumstanțe care îl caracterizează negativ pe inculpat.

5.1. Împotriva deciziei declară recurs ordinar avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului prin care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței cu pronunțarea unei decizii prin care acesta să fie achitat de sub învinuirea înaintată, deoarece lipsește fapta infracțiunii incriminate.

Apărarea își întemeiază cererea de recurs pe aceleași motive indicate și în cererea de apel, menționând declarațiile părții vătămate urmau a fi apreciate critic, deoarece nu sunt în concordanță cu alte probe cercetate în cadrul examinării cauzei

penale și anume cu rapoartele de expertiză judiciară precum și declarațiile inculpatului. Mai mult decât atât, martorii audiați în cadrul examinării cauzei nu sunt martori direcți.

Suplimentar, recurentul susține că, instanța de apel a ignorat argumentele apărării expuse în cererea de apel și nu s-a expus asupra acestora într-un mod corespunzător, totodată nu a dat o apreciere probelor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de către procuror, Colegiul penal constată că, recurentul invocă temei de casare a deciziei pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la judecarea cauzei, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Lecturând textul recursului declarat de către procuror, se atestă că decizia instanței ierarhic inferioare se contestă doar în latura stabilirii pedepsei.

Astfel, Colegiul penal subliniază că instanțele ierarhic inferioare au realizat o justă apreciere a circumstanțelor ce influențează individualizarea pedepsei penale, iar hotărârile adoptate pe caz sânt legale, întemeiate și riguros argumentate, luându-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

În condițiile speței, Colegiul penal apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele invocate în cererea de recurs privitor la faptul că, la individualizarea pedepsei instanțele de fond nu ar fi ținut cont de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția și că anterior în privința acestuia a fost intentată o cauză penală care a fost încetată, astfel stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea blândă or, aceste circumstanțe au fost luate în considerare la individualizarea pedepsei și asupra cărora instanța de apel s-a expus pe larg.

Mai mult decât atât, instanța de apel a explicat că „(...) este irelevantă înăsprirea pedepsei penale după solicitarea acuzatorului de stat, apreciind ca fiind justă și corectă pedeapsa stabilită prin sentința instanței de fond, or, inculpatul este diagnosticat cu "Hepatitis cronică virală C, formă activă", acesta aflându-se la evidența medicului de familie și a medicului infecționist (f.d. 8, vol. II)", motivare pe care instanța de recurs o consideră corectă și pe care o însușește.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal relevă că chestiunea de individualizare a

pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolelor din Codul penal.

Cu referire la recursul declarat de către avocat, Colegiul penal reține că, în esență, criticele recurentului se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența erorilor invocate și eronat a menținut sentința prin care Chetraru Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 172 alin. (1) și art. 179 alin. (2) Cod penal.

Astfel, instanța de recurs reamintește că, o instanță de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar declarat de apărător, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că, instanțele de fond au adoptat o hotărâre de condamnare a inculpatului în lipsa cărorva probe, deoarece acesta reprezintă poziția subiectivă a părții apărării care este combătută în totalitate prin cumulul de probe administrat și la care se face referire atât în sentință cât și în decizia instanței de apel.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art. 101 alin. (2) Cod de procedură penal, judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Astfel, competența de apreciere a probelor în instanța de judecată îi revine judecătorului.

De asemenea, Colegiul penal respinge alegațiile apărării care susține că vinovăția inculpatului Chetraru Ruslan nu a fost demonstrată, or, aceste au constituit obiect de examinare în instanța de apel și, căroră instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., concluzii care se însușesc de către instanța de recurs pe deplin.

Astfel, nu se mai impune reluarea unei motivări repetate, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 al hotărârii sale în cauza *Albert c. României* din 16 februarie 2010, a statuat că, art.6 §1 din CtEDO, deși obligă instanțele

să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către procuror și de avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, că s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, faptele inculpatului fiind corect încadrate juridic și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Prisacari Lilia și de către avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Chetraru Ruslan XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *25 iunie 2021*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan